

Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

ΜΙΑ ΩΡΑ ΜΕ ΤΗΝ ΡΟΥΘ ΣΑΤΕΡΤΟΝ

(Τι είχε σ' έναν Παρισινό Δημοσιογράφο η γοητευτική βεντέτα της δόξνης)

Ρουθ Σάτερτον — διάσημη όχι μόνο για την τέχνη της, αλλά και γιατί παίρνει τον μεγαλύτερο μισθό απ' όλες τις βεντέτες του κόσμου — βρίσκεται τώρα στο Παρίσι, κάνοντας ένα μεγάλο ταξίδι αναψυχής, που ίσως να τη φέρη και στην Αθήνα... Από τη συνέντευξη που της πήρε ο συντάκτης ενός περιοδικού κινηματογραφικού περιοδικού, παραλαμβάνουμε τα πιο χαρακτηριστικά σημεία, εκείνα δηλαδή που μ'ας βοηθούν να κατανοήσουμε καλύτερα τη νοοτροπία και τα συναισθήματα του γοητευτικού αστέρος.

«Πιθανόν πολλοί Γάλλοι — γράφει ο παρισινός δημοσιογράφος — να μη ξέρουν τη Ρουθ Σάτερτον τόσο καλά, όσο τη Μπίρη Πίναφορ, την Γερτά Γκάρμπο, την Τζέαν Κράουφορντ, τη Μάρλεν Ντρίτς και άλλες αστήρες του αμερικανικού κινηματογράφου. Απ' αυτό όμως δεν πρέπει να βγάλη κανείς το συμπέρασμα ότι η Ρουθ είνε καλλιτέχνης μικρότερης αξίας απ' αυτές που σ'α αναφέρω παραπάνω... Και το γαλλικό Κοινό κάνει άγχυμα ν' άνοιξη αυτή τη βεντέτα. Γιατί η Σάτερτον είνε μια από τις πιο χαριτωμένες καλλιτέχνιδες του κινηματογράφου, τις οποίες γνωρίσα από τον καιρό που, χωρίς να χάσω την επαφή μου με την πραγματικότητα, ζω διαρκώς ανάμεσα σ' α σ τ ρ α...»

— Τι ήθελε να κάνει εδώ, δυστυχισμένη μου φίλε; με ρώτησε η Ρουθ Σάτερτον, μιλώντας μου στον ένανικό, όπως συνήθίζεται στο Χόλλυγουντ μεταξύ των καλλιτεχνών και των δημοσιογράφων. «Αν μιλήσεις στους αναγνώστες του περιοδικού σου για μένα, θα νομίσουν ότι με ανακάλυψε ο πρώτος σου — γιατί ασφαλώς δεν θα με ξέρουν — διάφορο άν στην Αμερική και στην Αγγλία είναι πασιγνωστή από δω και πολλά χρόνια...» «Άς είνε... Αυτό δεν έχει σημασία... Θα πάω σ' ένα ούισκι».

Και, χωρίς να περιμένη την απάντησή μου, έπρηξε ένα μπουκάλι ούισκι, που θροισόταν πρόχειρο σ' ένα τραπέζια του σαλονιού, και μου γέμισε ως άνω ένα μεγάλο ποτήρι... «Ομολογώ, ότι η γενναία αυτή χειρονομία μ' έκανε να την συμπαθήσω περισσότερο.

— Ήρθα στο Παρίσι — συνέχισε η Ρουθ Σάτερτον — κάνοντας ένα ταξίδι αναψυχής. Ήρθα για να ξεκουραστώ. Αλλά, ακόμα δεν βρήκα την ανάτασι που ζητώ... Τα μάτια μου πονάνε άνωμα από το φως των προσβολών των γαλλικών σποιντιο, που μ' έβαλαν διά της βίας να τα έπισκεφθώ και πρό δήλγαν μάγωνα τα δύο μου δαχτυλά στην πόρτα του αυτοκινητόν... Είνε ζωή αυτή; Πες μου, σέ παρακαλώ... «Ότισσο, το μυαλό μου έξακολουθεί να λειτουργή κανονικά...»

Ρηροινδίνοντας μια τολμηρή ερώτησι: — Μήπως στο Χόλλυγουντ περνάτε καλύτερα; Είνε αλήθεια, ότι ο Μωρίς Σεβαλιέ άρηθης να δεχτή έκτατσι του μισθού του 50 ολο για δέκα ολόκληρες εβδομάδες;...

— Απορώ πως σου πέρασε από το νου τέτοια ιδέα! μου αποκρίθηκε η Ρουθ, γράζοντας ένα βαθύ αναστεναγμό, που θά έκανε πολλές καρδιές να ραγίσουν, αν τον άκουγαν σ' ένα φιλμ πορλάν. Ο Μωρίς άτεναντίας ήταν ο πρώτος που δέχθηκε αυτή την έξευτελιστική μείωσι των μισθών, με μια προθυμία που μ'ας παραξένωνε όλους. Το ίδιο βράδυ που μ'ας κοινοποιήθηκε αυτή η άπόφασις της έταρείας, πήρα το Σεβαλιέ στο τηλέφωνο και τον ρώτησα: — Δέξομαι να σου περιγράψω τ' μισθό; — Χωρίς τον παραμικρό δισταγμό! μου απάντησε.

Θυμάμαι πολύ καλά ότι το βράδυ εκείνο πήγαμε να φάμε σ' ένα μεγάλο ρεστοράν του Χόλλυγουντ ο Μωρίς Σεβαλιέ, ο Ρίτσαρντ Μπάρτελιες, ο άνδρας μου ο Ζώος Μπρέντ και γώ... Και οι τέσσαρες μαζί παίρνουμε μισθούς είκοσι πέντε εκατομμύρια φράγκα το χρόνο. Όταν όμως ήρθε η στιγμή να πληρωσούμε, του κάκου οι τρεις καθαλιέροι μου έφυγχαν τις τσέπες τους. «Ολη-όλη η χρηματική μας περιουσία δεν υπερέθανε τα πέντε δολάρια...» «Όλες οι Τράπεζες ήταν τις ημέρες εκείνες κλειστές λόγω της κρίσεως και δεν μπορούσαμε να έξαργυρώσουμε ένα τεσσά... Φοιχτή άπενταρία, με δύο λόγια!

— Πάω να δω μήπως ο σωφός έχει τίποτα ψιλά επάνω του, είνε ξαρκικά ο Ζώος Μπρέντ.

— Έχει άλλα πέντε βιοια μ' αυτό! μ'ας είνε με μεγάλη άπάθεια.

— Α! το ζώο! φώναξε τότε γαλλικά ο Μωρίς Σεβαλιέ, ξεχνώντας από τη συγκίνησή του ότι μιλούσε άγγλικά ως τότε... Μα ο σωφός

αυτός είνε πλουσιώτατος!... *

Στο σημείο αυτό μ'ας διέκοψε μια καμαριέρα, η οποία παρουσίασε τον υπάλληλο ενός μεγάλου παρισινού καταστήματος άνδρικών ειδών, φορτωμένο μ' ένα τεράστιο δέμα.

— Έφεραν μερικά πουκάμια για τον κύριο Μπρέντ, έξήγησε η καμαριέρα.

— Στο διπλανό δωμάτιο, παρακαλώ πολύ! είνε η Ρουθ με άπταιστη γαλλική προφορά, που θά την ζήτησε και μια άριστογράτις του μουλιδάρ Ψωμάν.

Η Ρουθ Σάτερτον είνε, ίσως, λιγώτερο γνωστή στη Γαλλία από πολλές άλλες αμερικανίδες σιναιδέλφους της, αλλά ξέρει τα γαλλικά καλύτερα από όλες τις ξένες καλλιτέχνιδες που πέρασαν από το Παρίσι. Αισθάνομαι την ύποχρέωσι να της το πω.

— Μα, είμαι πενήντα τοίς εκατόν Γαλλίδα! μου αποκρίθηκε η Ρουθ Σάτερτον. Έμαθα τα γαλλικά σχεδόν μαζί με τη μητρική μου γλώσσα. Με την εύκαρια αυτή, πρέπει να σου πω ότι συγκινήθηκα πολύ όταν, φτάνοντας στο σταθμό του Άγιον Λαζάρου, είδα να με περιμένουν ένα σωρό δημοσιογράφοι, άν και δεν είμαι πολύ γνωστή στον τόπο σας...

— Ίσως να έμαθαν ότι πρόκειται να πάρετε διαζύγιο από το σύζυγό σας και να ήθελαν να σας ζητήσουν σχετικές πληροφορίες! είνε μη άρετή δόσι άναιδείας.

Η Ρουθ Σάτερτον χαμογέλασε. Τα μεγάλα γαλανά μάτια της πέταξαν πονηρές σπιδες. Και μου είνε με σιγαλή φωνή:

— Ω! μ'α ήγαρ! Δεν είνε δυνατό να παίρνη κανείς διαζύγιο πάνω από μια φορά το χρόνο!

Η Ρουθ, λέγοντας αυτά, θα είχε π' όψει της, ότι παντρεύτηκε τέσσαρες — αν δεν κάνο λάθος — φορές ως τώρα. Φαίνεται όμως ότι αυτή τη φορά θ' άργήσει πολύ να ξαναδοκιμάση τις χαρές ενός καινούργιου γάμου, γιατί είνε τρελλά έρωτευμένη με τον ένανικό της.

— Ποιά είνε τα μελλοντικά σας σχέδια; την ρώτησα σέ λίγο.

— Πρώτα-πρώτα να συνεχίσω τ' ταξίδι μου. Θέλω να έπισκεφθώ τη Γερμανία, την Αίγυπτο, την Κωνσταντινούπολι και την Ελλάδα. Έχω από την έταρεία άδεια ως τ' Νοέμβριο. Ώς τότε δεν θά γυρίσω κανένα φιλμ. Το Δεκέμβριο λήγει το συμβόλαιό μου με την έπιχείρησι... Α! δεν πρόκειται να το ανανεώσω τόσο εύκολα! Έννοω να διατηρήσω την ανεξαρτησία μου... Είμαι παιιά σέ θέσι σήμερα να έπιδώλω έγώ τους όρους μου στην έταρεία... Δεν άποκλείεται να ξαναγυρίσω και στο θέατρο, από τ' όποιο με τραβήξε ο κινηματογράφος. Ών γίνει αυτό, θά κάνω μια μεγάλη τουρνέ στη Νότιο Αμερική... Το πιθανώτερο όμως είνε να με άποροσφήρη και πάλι ο κινηματογράφος — άν, έννοείται, γίνουν δεικνά α όροι μου... *

— Μήπως θά ήταν άδιακρισία;...

— Θέλιε να μάθης τους όρους μου; (Η Ρουθ Σάτερτον, ποτή στην παράδει το Χόλλυγουντ, για την οποία σ'ας

αίησα στην άρχη, έξακολουθούσε να μου μιλά στον ένανικό). Δεν έχω καμιά δυσκολία να σου τους άνακοινώσω, Άρνούμαι έστω και την παραμικρή περιποίη του μισθού μου. Ζητώ το δικαίωμα να άνομηαι να έρμηνεύσω φιλμά ξενόγνα. Και, τ' κοριώτερο, άπαιτώ να σταματήση έκ μέρους της εταιρείας; ή διαρρήξις που γίνεται γύρω από τ' όνομά μου — διαρρήξις θεωρηδής και σκανδαλώδης... *

— Μου φαίνεται όμως ότι αυτό δεν είνε και τόσο δύσκολο να τ' επιτύχετε...

— Έδώ πέφτει έξω, αγαπητέ μου! Έσείς οι ευρωπαϊοι άνοίσιτε τη νοοτροπία των αμερικανικών έταρει άν στο ζήτημα της διαρρηξις των αστέρων. Σε κάθε συμβόλαιο, υπάρχει ένας όρος, δια τ' όποιο ο καλλιτέχνης, άδικαίριτος φίλου, ύποχρεώνεται ν' άρρηση στην έταρεία άπόλυτη έλευθερία να τον διαρρηξιση αυτή, όπως τ' θεωρη καλύτερο, άδιάφορο άν θά διαδοή του κόσμου τις φευτιές και τις ήλιθιότητες εις βάρος του. Τα είδικά αυτά διαρρημιστικά γραφεία δεν σέβονται διάλου ούτε την οικογενειακή, ούτε και την άτομική τιμή τ' όηθοποιού... Κυκλοφορουν γι' αυτών τερατώδεις διαδόσεις, που άνοδημιεύονται σ' όλες τις έφημερίδες και τ' περιοδικά του κόσμου... *

Η Ρουθ Σάτερτον σούβρεψε ξαρκικά. Θυμήθηρα τότε πόσα είχα

'Η Ρουθ Σάτερτον.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΒΑΛΛΑΡΗΔΕΣ

Κάλλιο καβάλλα χωρίς σέλλα, παρά πεζός με μπόττες. Γερμανική.
Κάλλιο γυναίκα πεζοπόρου, παρά χίρα καβαλλάρη. Ιταλική.
Καλό ή κακό το άλογο, πάντα χειρίζεται σπηρούν. Ρωσική.
Σάν δέν ξεφεις καλά το δρόμο, μη βιάζεις τ' άλογο σου. Πορτογαλική.
"Όποιος εν' καβάλλα στού άλλουνού τούσ άιουους, βλέπει πώ μα κρυά από αυτόν που καβαλλάει. Γαλλική.
"Όταν δέν καβαλλικεύεις, δέν φοβάσαι μήπως πέσεις. Ολλανδική.
'Ο καλύτερος καβαλλάρης είνε εκείνος που καβαλλικεύει τά πόδια του. Αγγλική.
Πήγαινε καβάλλα, μά κύτταζε και μπροστά σου. Δανική.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΗΟ

'Εκατό χρόνον άδικία, δέν κάνει μάς ώρας δικηο. Γερμανική.
Δέν φτάνει νάχεις δικηο. Πρέπει νά ξεφεις και πώσ θά τάβωρης. Ισπανική.
'Ανάμεσα στ' άδικο και στο δικηο, μικρή είνε ή διαφορά. Ολλανδική.
"Όταν βασιλεύει ή βία, το δικηο δέν έχει πέρας. Ισπανική.
"Όταν δύναμι δέν έχεις, ούτε δικηο μπορείς νάχεις. Πορτογαλική.
"Όποιος έχει δικηο, πάντοτε φοβάται, κ' όποιος έχει άδικο, πάντοτε έλλίπει. Γαλλική.
"Όποιος με τόν δυνατό τά βάζει, το δικηο του πάντα το χάνει. Γερμανική.
'Η αλήθεια είνε αλήθεια κ' όταν άόμοια δέν έχει σχέση με το δικηο. Σκωτσέζικη.

ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ

'Απ' τά κρεμμύδια δέν βγαίνεν ποτέ τριαντάφυλλα. Λατινική.
Τά τριαντάφυλλα άνθίζουν ανάμεσα στ' άγκάθια. Γαλλική.
Μπορείς νά σπάσης τ' άνθοδοχείο και συντριμμία νά το κάνης, μά ή μικροδιά τών ρόδων έχει τριγύρω θε νά μείνη. Ιταλική.
Κάθε ρόδο έχει και τ' άγκάθια του. Αγγλική.
Μήν ξεφυλλάξεις ρόδα επάνω στα γουρούνια. Ολλανδική.
Πάντα τ' άγκάθια είνε πιο πολλά από τά ρόδα. Γερμανική.

διαβάσει για τους «σκανδαλώδεις έρωτάς» της και κατάλαβα ότι ή χειροποίητη βεντέτα θά ήταν άόμοια περιγραφή από τά ψευδολογήματα του διαφημιστικού πρακτορείου της εταιρείας της.

— Πώς πάει ή κρίσις στην 'Αμερική; ρώτησα την καλλιτέχνιδα, για ν' αλλάζουμε θέμα συζητήσεως.

— Διαρκώς χειροτερεύει... Θυμάμαι τώρα μία σαγηνή που θά μου μείνη αξέχαστη σ' όλη μου τη ζωή... Ένα απόγευμα, ενώ έκανα περιπατο με το αυτοκίνητό μου μεταξύ τής Σάντα Μόνικας και του Χόλλυγουντ, έννοιωσα ξαφνικά τόν αυτοκίνητό μου νά τραντάζεται και ν' αναπηδά... Φαντάστηκα ότι κάτι θά είχε πάθει ο μοτέρ και συνέχισα το δρόμο μου. Και μονάχα όταν έφτασα στα περίχωρα του Λος 'Αντζελες εξεκαρίθωσα την αιτία του απότομου έξαινου τραντάγματος. Είχε γίνει ο τρομερός σεισμός που θά τόν θυμάσαι βέβαια... Έκατό νεκροί στη Σάντα Μόνικα, άρκετές εκατοντάδες φρονιθέντων στο Λος 'Αντζελες και χιλιάδες πληγωμένων σ' όλη την Καλιφορνια!... Δέν μάς έφταναν ή οικονομική κρίσις, ή απόγνωση, ή ελάττωσις όλων των ήμερομυσθίων, τά δώδεκα εκατομμύρια των άνέργων — και προσετέθη και ο σεισμός!... Μονάχα αυτός μάς έλειπε...

» Μά, δέν θά πάρης άλλο ένα ούισκι;
'Ενώ ή Ρουθ Σάτερτον μου ξαναγέμισε το ποτήρι — καταλήγει ο Παρισινός δημοσιογράφος — χαμογέλωσε τόσο γοητευτικά, ώστε λησιμόνεια άμέσως τά τελευταία της άπαισιόδοξα λόγια...».

ΕΚΛΕΚΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

'Ο Κωλέττης στα Γιάννενα. 'Η άπερισκεψία του Ζακυνθινού ποιητού. Πώς τη γλύτωσε ο Κωλέττης. 'Η σκανδαλώδης πικρα του στρατηγού Λασάλ. 'Η 'Αθήνα στα παλιά καλά χρόνια. Ένα δημοσίευμα. Φτήνια ένεριώδης. κτλ. κτλ.

'Ο Κωλέττης, ο πρωθυπουργός της 'Ελλάδος επί 'Οθωνος, πρό της 'Επανάστασεως του 21, βρισκόταν στην ύπηρεσία της Αΐλης του 'Αλή πασά. 'Επειδή δέ είχε άποκτήσει την έννοια του τωράνου της 'Ηπειρου, μπόρεσε πολλές φορές νά προσφέρει σπουδαίες ύπηρεσίες σε φίλους του και άμοιβηθείς του.

Μιά μέρα όμως, ένας Ζακυνθινός ποιητής του έστειλε ένα γράμμα, με τόν άποτόν τον παρώτρυνε νά συνεχίσει στο φρόνο του θηριώδους τωράνου.

Φαίνεται ότι το περιεχόμενο της έπιστολής εκείνης περιήλθε εις γνώσιν του 'Αλή πασά. 'Η θέσις του Κωλέττη ήταν πειά πολύ επικανδυνή. Για νά αποφύγη λοιπόν κάθε κακό και για νά βγάλη από τη σκέψη του πασά κάθε ύποψια, παρουσιάστηκε αθρομήτως σ' αυτόν και του έλεγε:

— Έμαθα, πασά μου, ότι έδωκες μεγάλη σημασία στο γράμμα ένός γνωστού μου από τη Ζάκυνθο. Μάθε λοιπόν ότι αυτός είνε ένας άπισσοφορός άνθρωπος που στην πατρίδα του τόν πετροβολούν τά χαμνία του δρόμου.

— Αλήθεια, μαρξέ μπορο μου; ρώτησε ο πασάς.
— Αλήθεια, πασά μου.
— Τότε πήγαινε στο καλό. Δέν είμαι χολιασμένος μαζί σου.

'Ο στρατηγός Λασάλ, ο ήρωσ του Βαγινάμ, ένας από τούς πιο προσφιλείς στρατηγούς του Μεγάλου Ναπολέοντος, φημιζόταν και για τη μαγία που είχε νά κατ'ίχη πάντοτε με μια πύλα τεραστίων διαστάσεων. Το σκεπασμα του φουρνιέλου της πύλας αυτής ήταν άσπυμένο και παρίστανε έναν άστο μ' άλωμένα φτερά, ο δε σωλήνας της είχε μήκος 70 εκατοστών του μέτρου!...

'Ο Λασάλ είχε την ιδιοτροπία νά κρατάη άναμμένη την πύλα του και έν ώρα μάχης άόμοια, παρ' ότις διαμαρτυρίες του Ναπολέοντος, ο όποιος δέν ήθελε νά του συγχωρήση αυτήν την έκκεντροκλήτητα.

Σε μια μάχη κάποτε ο Λασάλ παρακάλεσε τόν αυτοκράτορα νά του έπιτρέψη νά τεθή επί κεφαλής του ίπποκού της Φρουράς.

— Μάλιστα, συγκατατίθειμαι, έλεγε ο Ναπολέων, θά μου όμοιστής όμως ότι δέν θά βάλης την πύλα στο στόμα σου, κατά την έφοδο.

'Ο έκκεντροκός στρατηγός κατσούφιασε.

— Γιατί σκαθρώπασες; τόν ρώτησε ο Ναπολέων.

— Γιατί χωρίς την πύλα μου, ύπάρχει κίνδυνος νά νικηθώ, αντί νά νικήσω.

— Αν είνε έτσι, Λασάλ, τράβα εμπρός και κτύπησε διώ πίτες αντί μιάς! του έλεγε τότε ο Ναπολέων.

Γιά νά καταλάβετε τί ήταν ή 'Αθήνα πρό ογδόντα περίου ένων και πώς ζούσαν οι έντοχεις τότε 'Αθηναίοι, δέν έχετε παρά νά διαβάσετε το παρακάτω δημοσίευμα, παρμένο από έφημερίδα της εποχής.

«Ένεκεν έσωτερικού άνακαινισμού και ύπερπείας, τόν εν τη οικία του κυρίου Σκουζέ ξενοδοχείον της «Ναυπλίας» μένει άργον άχρι της 12ης έλευσεώνου Μαρτίου, ότε πάλιν θέλει κάμει έναρξιν των έργασιων του.

» Δείποτε πρόθυμος και επιθυμών ο ύποφαινόμενος, ώστε οι έντομοι κύριοι πελάται νά ευχαριστούνται και νά προσπορίζονται τά της τροφής των μετ' όλιγης δαπάνης, προδιορίζει τάς ακόλουθους τιμάς δι' έκάστην μερίδα:

» Σούπα, λεπτά 12. Βραστό και έντράδες, λεπτά 25. Ψητά, από 30 άχρι 40 λεπτών. Ψάρι όποσδήποτε παρασκευασμένο, λεπτά 35, άχρι των 40 κ.λ.π.

» Πρός γνώσιν των περιηγητών και των εν 'Αθήναις προσερχομένων ξένων, θέλει ένοικιάζονται και κάμραι, κομψώς κεκοσμημένα, προς δαχμιάς 1.500 την ήμεραν και 30 τόν μήνα. Κειμένης δε της οικίας εις θέσαν κεντροκωτάτην, ήσυχον και εύαρεστοτάτην, δροσεράν μεν τόν θερος, ζεστήν τόν χειμώνα, είμαι εύελπισ ότι τά τώσον εύγενές Κοινόν, όσον και οι φίλοι μου κύριοι φοιτηταί, θέλουσι με έπισκεφθει».

Ευτυχημένη έποχή για τούς καυμένους τούς φοιητάς, που μπορούσαν με... 12 λεπτά νά τρώνε τη σούπα τους και με τριάντα δραχμές τόν μήνα νά κατούν εύπρεπέστατος δωματίο σε κεντροκωτάτη θέσα!...

